

Dkt. Daniel K. Darko, Nyaraka za Gerezani, Kipindi cha 20,

Ombi Lisilo na Utulivu, Waefeso 1:3-14

© Dan Darko na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Dan Darko katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Nyaraka za Magereza. Huu ni kipindi cha 20, Ombi Lisilo na Utulivu, Waefeso 1:3-14.

Karibu tena kwenye mfululizo wa mihadhara ya masomo ya Biblia kuhusu Waefeso.

Tumeangalia mbali sana utangulizi wa Waefeso, na katika saa mbili zilizopita za kujifunza, umeona usuli mpana wa Waefeso, na tumepitia mistari michache ya kwanza ya Waefeso. Kama unakumbuka kipindi cha mwisho kuhusu Waefeso, nilisoma sura ya 1 kuanzia mistari wa 3 hadi 14. Kwa hivyo, tutakachofanya katika kipindi hiki ni kuanza kuangalia mistari huo mahususi, ambao kwa kweli ni sentensi moja katika maandishi fulani ya Kigiriki, na kuanza kufafanua mambo kadhaa sasa kwa kuwa una ufahamu mzuri wa muhtasari niliokuonyesha hapo awali.

Kwa hivyo, hebu tuanze kuangalia baadhi ya mambo muhimu hapa, hasa kutoka mistari wa 3. Katika mistari wa 3 kifungu kinaanza na Abarikiwe Mungu aliyetubariki katika ulimwengu wa mbinguni kwa kila baraka ya kiroho. Acha nikuelezee misingi hapa. Tumbariki Mungu.

Msingi wake ni upi? Kwa sababu ametubariki. Kwa maneno mengine, waliobarikiwa sasa wamtukuze Mungu kwa sababu amewabariki kweli. Yaliyomo hapo ni kwamba amewabariki kwa kila baraka ya kiroho.

Nakumbuka nikiwa mwanafunzi nikichukua darasa kuhusu Waefeso na profesa, profesa maarufu sana hata leo ambaye anafundisha katika taasisi yenye hadhi kubwa, akijaribu kuelezea kila baraka za kiroho wakati huo nikiwa mwanafunzi wa shahada ya uzamili. Na nilianza kutambua jinsi ilivyokuwa mapambano, mtu aliyekulia katika nchi ya Magharibi, ambaye hakuhusika sana katika nyanja za kijamii za kile kilichokuwa kikiendelea katika ulimwengu wa kale, shughuli za kijamii na kidini za Asia Ndogo ya Magharibi wakati huo, mapambano ya baraka za kiroho. Na alielezea, na alifanya vizuri sana.

Baadaye, nilipojitolea utafiti wangu kwa Waefeso, nilianza kutambua jinsi sentensi hii ilivyo nzuri. Na atukuzwe Mungu, ambaye ametubariki kwa kila baraka ya kiroho. Kwa hivyo, acha nielezee hili.

Kila baraka ya kiroho. Kama uliishi Efeso kufikia karne ya kwanza, kama unavyoweza kukumbuka kutokana na mjadala wetu wa utangulizi, unaanza kutambua kwamba

kila kitu kuhusu maisha kinahusiana na shughuli za kiroho. Mkulima anahitaji msaada wa kiroho ili afanye vizuri.

Msichana mdogo anahitaji usaidizi wa kiroho ili kupata mume mzuri. Wafanyabiashara wanahitaji usaidizi wa kiroho. Hata mwanariadha hutumia hirizi ya kichawi kujaribu kushinda.

Katika jamii ambapo mtu anahisi kwamba anahitaji nguvu ya kiroho upande wake ili kufanikiwa kwa sababu mtu mwingine anajaribu kutumia nguvu ya kiroho kuwaangusha au kushindana au kuwashinda, baraka za kiroho ni muhimu sana. Na chochote ambacho mtu anacho na anachoweza kufanya kinaeleweka si tu kama kitu ambacho amefanya peke yake, bali pia kama kile ambacho atapewa na wakala wa kiroho, iwe ni Mungu aliye naye nyumbani mwake, mungu au mahali patakatifu ambapo hutoa dhabihu kwake. Na baadhi yao wanaweza hata kurudi kutoa dhabihu za shukrani za aina fulani kwa miungu hii kwa mambo makubwa waliyowafanyia.

Paulo alisema kwamba kwa kanisa la Efeso, tunapaswa kumtukuza Mungu kwa sababu ametubariki. Mojawapo ya mambo makubwa ambayo ametubariki nayo ambayo tunapaswa kujua kabla hata hatujafafanua maelezo ni kwamba ametubariki kwa baraka za kiroho. Lakini si baraka za kiroho.

Sio baraka ya kiroho. Lakini ametubariki kwa kila baraka ya kiroho. Tumbariki.

Kile ambacho tungehitaji kutoka kwenye kaburi la Artemi, ametubariki nacho. Kile ambacho tungehitaji kutoka kwenye kaburi la Demeter, ametubariki nacho. Loo, kaburi la Zeus lilikuwa Efeso.

Huna haja ya kwenda huko kwa sababu Mungu amekubariki kwa baraka zote za kiroho unazohitaji. Ikiwa ni ulinzi, amekubariki. Huna haja ya kuishi kwa hofu.

Unaweza kuendelea na maisha yako. Wow. Mungu atukuzwe, ambaye ametubariki kwa kila baraka ya kiroho katika eneo fulani, katika ulimwengu fulani, katika nafasi fulani.

Ametubariki kwa kila baraka ya rohoni katika ulimwengu wa roho, katika Bwana Yesu Kristo. Wow. Maadamu tuko ndani ya Kristo, tumebarikwa kwa kila baraka ya rohoni.

Tumsifu Mungu kwa hilo. Je, unaweza kufikiria ni kwa nini Paulo angeandika sentensi ndefu ikiwa sentensi itaanza hivi? Ndiyo maana naiita ombi lisilo na pumzi. Anaangalia mji wenye mahekalu 50 ya kipagani, shughuli za kichawi, na mambo haya yote, na anaangalia kile ambacho Mungu amewafanyia watoto wa Mungu.

Na anaendelea kusema, unajua nini? Mungu ametubariki. Tubariki jina lake. Ametubariki katika Bwana Yesu Kristo.

Na ametubariki katika ulimwengu wa mbinguni. Ulimwengu wa mbinguni ni dhana ambayo natumai, katika mjadala wetu katika Waefeso, nitakuwa na muda wa kuifafanua zaidi. Dhana ya ulimwengu wa mbinguni si dhana ambayo ni kama mahali au kitu fulani.

Ni uelewa wa ulimwengu wa kale unaosema, katika ulimwengu, kuna kipimo cha kiroho cha ulimwengu. Kiwango cha kiroho kiko katika ulimwengu wa mbinguni. Wakati mwingine, ulimwengu huu hufikiriwa kwa upande wa hatua.

Katika ulimwengu huu kuna nguvu za kiroho zenye uovu na nzuri. Ni ulimwengu usioonekana wa uhalisia wa mwanadamu. Nakumbuka nikifanya utafiti na kuzungumza na baadhi ya wasomi kuhusu kile ninachokiita uhalisia mwingine.

Na mmoja wa wasomi alisema kwamba si ukweli kwa sababu ukweli ndio tunaoweza kuupima kwa hisia zetu. Ndiyo, hiyo ni kweli. Lakini kwa Wakristo wa Efeso katika karne ya kwanza, kulikuwa na ukweli mwingine.

Ukweli usioonekana una nguvu za kiroho zinazofanya kazi na ambazo zinaweza kuathiri tunachofanya kila siku, iwe nzuri au mbaya, Paulo anasema. Tumebarikiwa katika ulimwengu usioonekana. Mungu ametubariki kwa kila baraka ya kiroho.

Ataonyesha baadaye kwamba Mungu ana uwezo wa kutiisha kila nguvu ya kiroho itakayojaribu kushindana au kutudhuru. Ana uwezo juu yao. Kwa kweli, amemwinua Kristo juu yao.

Na kwa hivyo, kanisa linaweza kupumzika. Chochote katika ulimwengu wa kiroho kinachopaswa kuogopwa si kitu cha kuogopwa tena. Tulisifu jina la Mungu.

Tunaishi katika ulimwengu ambapo wakati mwingine maisha huishiwa kana kwamba hatuhitaji Mungu. Ni kana kwamba hakuna ulimwengu wa kiroho hapa. Ninaona ni jambo la kushangaza kwamba katika ulimwengu ambapo anthropolojia yetu au mtazamo wetu kuhusu ubinadamu unasema kwamba wanadamu wameumbwa na mwili, roho, na roho, au mwili na roho, au mwili, roho, ulimwengu huo huo unatufanya tuamini kwamba linapokuja suala la jinsi tunavyoishi maisha yetu, yote yanahusu mwili wetu.

Nimepambana na wazo, la kidhana au la kifalsafa, kwamba watu wale wale wanaosema kuna kipengele cha ubinadamu ambacho ni nafsi au roho wanataka kukataa au kupuuza kwamba kuna kitu kinachoitwa ulimwengu wa kiroho au chombo cha kiroho au kiroho ambacho kinaweza kuunda ustawi wa wanadamu. Wasomaji wa Paulo hawana tatizo hilo. Wanaamini kwamba sehemu ya kiroho ya maisha inaweza

kutiwa nguvu, kuathiriwa vyema, au kuathiriwa vibaya na mawakala waovu wa kiroho.

Alisema, libarikiwe jina la Mungu. Huna haja ya kuwa na wasiwasi kuhusu hayo yote. Uko mahali pazuri.

Mungu abarikiwe kwa sababu unawajua miungu hii niliyokuonyesha hapo awali katika utangulizi. Asclepius, mungu wa uponyaji, unapokuwa mgonjwa na yote hayo, ndiyo, huwezi kwenda huko kwa sababu wewe ni Mkristo. Huwezi kwenda kutoa utii au kuwaomba au kutoa dhabihu kwa miungu hii. Huna haja ya kwenda huko.

Huna haja ya kwenda kwa mungu wa kike wa divai. Huna haja ya kwenda kwenye kaburi la Artemis, lakini huna haja ya baraka za kiroho za Artemis kwa sababu umebarikiwa na kila baraka za kiroho. Nami naipenda kutoka kwa msomi huyu wa Uingereza aliyesema hivi vyema.

Hiki ndicho kipaumbele cha mbingu, sehemu ya juu zaidi ambayo ni Kristo, akizungumzia ulimwengu wa mbinguni. Chini yake kuna kanisa, kinyume na kanisa, lakini bado ndani ya ulimwengu wa mbinguni kuna nguvu. Mbingu zinawakilisha kipimo cha kisicho na kifani katika maisha ya mwanadamu ambacho kupitia hicho uwezekano wa kuwepo hufunguka.

Uwezekano unaowakilishwa na Kristo na mamlaka ambayo uamuzi lazima ufanywe. Ikiwa Kristo atachaguliwa, waumini hujikuta mbinguni na juu yao kwa kuwa wako katika mwili wa Kristo na chini ya uongozi wake. Na atukuzwe Mungu, aliyetubariki kwa kila baraka ya rohani katika ulimwengu wa mbinguni.

Kwa nini? Acha nijaribu kuelezea hili kwa njia fulani kwa ajili yako. Ee Mungu abarikiwe. Kwa nini? Alituchagua.

Alituchagua. Alitukomboa, na akatutia muhuri kwa Roho Mtakatifu. Tambariki.

Ningependa kuwaelekeza jinsi hii inavyoendelea ili muweze kuelewa muhtasari huu mfupi niliouweka hapo kwa sababu nitatumia muhtasari huu mfupi kufafanua sentensi hii moja na jinsi inavyoonekana hapa. Mungu atukuzwe kwa sababu alituchagua. Wow.

Mstari wa 4. Kama vile alivyotuchagua katika yeye kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu, tuwe watakatifu na wasio na lawama mbele zake katika upendo. Yeye ndiye aliyetuchagua. Ni sisi.

Sio kila mtu isipokuwa sisi akimaanisha waumini katika Kristo Yesu. Aliwachagua waumini wote, ikiwa ni pamoja na Paulo. Paulo atazungumzia Wakristo kama kundi zima, si kama kundi moja la watu waliojificha mahali fulani ili anapozungumzia

umoja, kanisa lielewe kile ambacho Mungu amewafanyia watu wanaoamini na kumwamini Yesu Kristo ni jambo ambalo ni kweli popote Wakristo wanapopatikana.

Ametubariki sisi, sisi waumini katika Kristo. Na wewe, labda ukifuata mfululizo huu wa mihadhara ambao ni Mkristo, umejumuishwa katika sisi. Alituchagua.

Hakutuchagua kama wazo la baadaye. Hebu mtu afikirie kwamba hiyo ni bahati mbaya. Hapana.

Alituchagua kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu. Siku zote imekuwa mpango wa Mungu kwamba atuchague. Loo, kama wewe ni Mkalvinisti, unapaswa kusema haleluya kuhusu hilo.

Hili si bahati mbaya. Alituchagua kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu. Sio kama aliwaona watu hawa wenye huzuni wakiamini miungu ya uongo, wakishiriki katika kila aina ya shughuli za kidini, na kusema, Ninajisikia vibaya sana kwako.

Acha niamue leo kukutoa katika hali hii. Hapana, sivyo ilivyotokea. Pia si hali kama hii.

Akiwa ufukweni kana kwamba Mungu yuko likizoni, na akiwa ufukweni akipumzika, anamwona mtoto akizama, na anakimbia tu na kusema, Lazima nifanye kila kitu kujaribu kumwokoza mtoto huyo katika hali hiyo. Hapana. Ilikuwa sehemu ya mpango wa Mungu.

Alituchagua kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu. Daima imekuwa nia na hamu yake kuwaleta Wayahudi na Mataifa pamoja katika jumuiya ya imani. Paulo atazungumzia zaidi hoja hiyo katika barua hii.

Mungu amekuwa na mpango kwamba watu wote watakuwa wamoja katika Kristo. Mambo yote yatakuwa chini ya Utawala wa Kristo. Hilo linasisimua.

Kama hili lisingeongezwa muda, sote tungekuwa katika shida. Alituchagua kwa upendo, na alituchagua kuwa watakatifu na wasio na lawama mbele zake. Hiyo ndiyo sehemu inayozidi kuwa mbaya katika kanisa la leo.

Watu hawataki kuzungumzia utakatifu na kutokuwa na lawama. Lakini Paulo anasema unahitaji kujua katika mstari wa 4, alituchagua kuwa watakatifu na wasio na lawama. Hebu tujaribu kuangalia maana yake.

Nilikupa picha dhahiri ya utakatifu na kutokuwa na lawama. Kuwa mtakatifu ni kutengwa kwa ajili ya matumizi ya Mungu. Kutenganishwa na mwenendo katika jamii iliyopotoka.

Nilikupa marejeleo ya Agano la Kale kuhusu utakatifu kutoka Kumbukumbu la Torati, ambapo maandishi yanaonyesha jinsi watu wa Mungu wanavyopaswa kuwa watakatifu. Kusema wamechaguliwa au kutengwa ili wawe watakatifu, maandishi ya Agano la Kale katika Kumbukumbu la Torati yanatukumbusha kwamba inamaanisha hawapaswi kuwa kama jamii mbovu ambayo wamekuwa sehemu yake. Wanapaswa kutengwa.

Kutengwa kunamaanisha mwenendo wao unapaswa kuwa tofauti. Inasomeka hivi. Bwana, Mungu wako, atakapokuleta katika nchi unayokwenda kuimiliki, naye atayaondoa mataifa mengi mbele yako.

Lakini hivi ndivyo mtakavyowatendea, yaani mataifa: Vunjeni madhabahu zao, vunjeni nguzo zao.

Msiwaabudu. Ponyeni nguzo zao zenye makovu. Na chomeni sanamu zao kwa moto.

Kwa maana ninyi ni taifa takatifu kwa Bwana, Mungu wenu. Bwana, Mungu wenu, amewachagua ninyi kati ya mataifa yote duniani, kuwa watu wake, mali yake ya thamani. Kwa maneno mengine, msichanganyike wakati wa shughuli hizi zote za kipagani.

Alituchagua tuwe watakatifu, Waefeso inasema, na alituchagua tuwe bila lawama, bila dosari, bila doa. Taswira ni taswira ya mnyama anayetolewa kwa ajili ya dhabihu. Mnyama lazima awe bila lawama.

Mnyama lazima awe hana lawama. Kutokuwa na lawama kuna maana ya kimaadili ya kutokuwa na lawama kimaadili ili kijamii, watu wakuone huna lawama. Mungu alituchagua.

Alituchagua kutoka mahali ambapo si pazuri sana. Lakini pia alituchagua kuwa watakatifu na wasio na lawama. Wow.

Na ahimidiwe Mungu aliyetubariki, aliyetuchagua kabla ya misingi ya ulimwengu, ili tuwe watakatifu na wasio na lawama. Kuanzia mstari wa 5, alituchagua tangu mwanzo ili tufanywe wanawe kwa njia ya Yesu Kristo, sawasawa na kusudi la mapenzi yake, kwa sifa ya neema yake tukufu, ambayo ametubarikia katika mpendwa—neni la kufanywa wana nililodokeza hapo awali.

Kuasili, hasa miongoni mwa Warumi, ilikuwa desturi ya kawaida sana. Miongoni mwa tamaduni zingine, kuasili kulifanywa pia. Sio tofauti sana na kuasili kama tunavyoelewa katika ulimwengu wa leo wa Magharibi.

Sio uelewa tulionao katika jamii niliyokulia. Tunapozungumzia kuhusu kuasili au kuasili mtoto wa mtu, naweza tu kumsili mtoto wa mtu kwa kuwaomba waje kuishi nami. Ninawatunza, na naweza kuwasaidia kwenda shule.

Ninaweza kuwapa elimu. Ninaweza kuwa hapo kama mzazi wao hadi umri wao wa kuo. Wakioa, wanaendelea na maisha yao.

Wanaenda wenyewe. Mimi si mzazi wao. Sina hati zozote za kisheria.

Sina sharti lolote. Wazazi wao bado ni wazazi wao. Wanaweza kurudi wakati wowote.

Huo ndio utamaduni niliokulia. Kwa hivyo, mapema nilipokuwa na umri wa miaka 21, nilikuwa na watu wawili chini ya ulinzi wangu katika hali kama hiyo. Wangesema hiyo ni kuasili.

Hiyo siyo aina ya kuasili tunayozungumzia hapa ikiwa unatoka katika baadhi ya tamaduni hizo unapofuatilia mihadhara hii. Kuasili hapa ni kupitia baadhi ya kesi za kisheria ili mtu awe mrithi halali wa yule aliyemasili. Neno hili maalum ambalo Paulo anatumia hapa kwa ufanisi ni neno la Kigiriki *uiothesia*.

Uiothesia, kama mwanaume, kwa kawaida hutumika kurejelea wanaume walioasiliwa. Ninapenda jinsi Tillman anavyosema hivi. Hata hivyo, neno hilo lilikuwa la kawaida katika ulimwengu wa Kigiriki na Kirumi, ambapo lilirejelea utaratibu wa kisheria ambapo baba wa familia alimkubali mtoto wa kiume ambaye hakuwa wake kama mrithi wake.

Mtoto huyu atakuwa na haki ya kurithi. Mtoto huyu atakuwa na haki ya marupurupu yote ambayo baba anayo kwa watoto wake. Utaona katika sentensi hii ndefu Paulo atawakumbusha kwamba sio tu kwamba wanachukuliwa kwa kumwamini Kristo Yesu kuwa watoto wa Mungu, bali pia wamekuwa washiriki wa urithi.

Urithi wao unawasubiri washike kikamilifu katika siku zijazo, katika ujio wa pili wa Kristo. Lakini kwa sasa, wamebarikiwa sana na rasilimali nyingi kwa kuwa watoto hawa walioasiliwa. Na ndiyo sababu ya kumtukuza Mungu.

Wanapaswa kumtukuza Mungu na kumbariki kwa faida zote alizotoa. Anasema tumekombolewa. Ametubariki kwa hisia hii ya ukombozi.

Hebu tuangalie neno ukombozi. Ametubariki katika yeye, Kristo Yesu. Alitukomboa kwa kulipa gharama kubwa.

Kifungu hicho maalum, ndani yake au kukombolewa na au kupitia Kristo, ni kitu ambacho wasomi wanapambana nacho. Unatafsirije hilo? Kwa sababu ukisema ukitafsiri kana kwamba damu ya Kristo ilikuwa bei iliyolipwa kwa ajili ya ukombozi,

basi unasema fidia ililipwa kwa ajili ya wokovu. Sasa, baadaye, jambo ambalo Paulo hakujua litatokea katika Ukristo wa mapema.

Wasomi na viongozi wa kidini wa Kikristo wataendeleza fundisho la upatanisho. Na kutakuwa na mitazamo mingi kuhusu fundisho la upatanisho. Na mojawapo ya mitazamo hiyo itakuwa kile tutakachokiita nadharia ya fidia.

Nadharia ya fidia itapambana na suala la kama bei ililipwa kwa ajili ya wokovu wetu na kwa nani bei ililipwa. Mtakatifu Anselm wa Canterbury atasema, loo, nadhani najua ni nani bei ililipwa. Ililipwa kwa Shetani. Hapana.

Mungu hakuwa na jukumu la kujadiliana na Shetani ili kulipa gharama. Sidhani kama hivyo. Hoja ya Paulo hapa si kuonyesha ni nani aliyelipwa gharama.

Alikuwa akitumia lugha kuwasaidia kuelewa gharama ya wokovu wao. Kuelewa kwamba wanakombolewa si kwa njia rahisi. Ilikuwa ghali.

Ilimgharimu Mungu mwanawe pekee ili kuwawezesha wale walio katika Kristo kuasili. Na kama unaelewa hili, kwa nini isingekuwa sababu nzuri ya kumbariki Mungu kwa baraka kama hiyo? Katika ukombozi huu, ametoa kitu kizuri sana. Acha nisome hilo.

Katika yeye, tuna ukombozi kwa damu yake. Hiyo ndiyo bei. Msamaha wa makosa yetu kulingana na wingi wa neema yake.

Tuache hapa. Msamaha wa makosa yetu kwa yote tunayodaiwa kwa upande wa dhambi aliusamehe katika Kristo, kupitia Kristo, kupitia damu yake. Mwanzoni mwa sura ya 2, Paulo anawakumbusha wasomaji wake na labda sisi kwamba tulikuwa tumekufa hapo awali, bila uhai, katika dhambi na makosa, kabla ya Mungu kuingilia kati.

Lakini hapa, katika roho ya sifa, anataka wafurahie ukweli kwamba wamesamehewa. Tumesamehewa kupitia bei kubwa iliyolipwa pale Kalvari kwa ajili yetu.

Tulifanya nini ili kukomesha hilo? Paulo atatuambia baadaye. Ni kwa neema tu kwamba tunapata mafanikio haya. Alisamehe ili aweze kutukomboa.

Loo, napenda hilo. Ukombozi. Lugha ya ukombozi wakati mwingine ni lugha ya kuweza kutumika kumnunua mtumwa katika hali yake ya awali wakati ana deni kubwa, na wanawekwa utumwani ili waweze kulipa wanachodaiwa ili waweze kumrudisha.

Pia ni lugha ya urejesho. Ni lugha inayotumika kuelezea wakati kipande cha vito vizuri kinapotea kwenye kontena la taka, kikakaa hapo kwa miaka kumi, kikiwa na kutu, kikiwa na kutu na uchafu, kikiwa na harufu mbaya, na kuweza kuokotwa.

Mpeleke kwa mfua dhahabu. Mchakato wa kurejesha vito hivyo katika hali yake ya asili pia ni mchakato ambao lugha ya ukombozi hutumika kuelezea. Paulo anasema, Mungu atukuzwe kwa sababu ametukomboa na kutusamehe makosa yetu.

Wow. Na amefanya hivi. Kwa njia gani? Kwa motisha gani? Loo, mstari wa 8. Ambayo alitupatia kwa wingi.

Alifanya hivi mwishoni mwa mstari wa 7 kulingana na utajiri wa neema yake aliyotujalia. Ni kulingana na utajiri. Ninapenda neno hilo wanapotumia neno bounty kwa sababu halijitokezi vizuri kwa Kiingereza.

Neno la Kigiriki ndilo neno unalotumia kumaanisha utajiri. Kwa hivyo, fikiria hili. Mungu ana wingi wa neema kiasi kwamba kiwango na ukubwa wa dhambi yako bado hauwezi hata kuishiwa na neema.

Na ni katika neema hiyo alitupatia neema hiyo kwa wingi. Tusamehe yote tunayodaiwa kwa sababu ana ya kutosha kuweza kusamehe ili kutukomboa, na kutufikisha katika hali ya uhuru. Labda Paulo anafikiria mambo yote katika ulimwengu wa kipagani ambayo watu wamejiingiza.

Labda Paulo alikuwa akifikiria kuhusu aina zote za dhambi ambazo watu wamejifungia ndani na kusema, iwapo tu ulifikiri ni nyingi sana. Haikuwa zaidi ya uwezo wa Mungu kulipa. Ndiyo, bei ilikuwa ghali.

Lakini alikuwa tayari kufanya hivyo kwa neema. Hakufanya hivyo kwa njia ya mazungumzo au kwa hila. Alitupatia neema yake kwa wingi.

Katika moja ya shule nilizofundisha, niliwahi kumwambia mwanafunzi darasani akimzungumzia Paulo kwamba Paulo ni aina ya mtu ambaye anaweza kusema wakati huo Osama Bin Laden alikuwa hai kwamba ikiwa Osama Bin Laden angetoa maisha yake kwa Kristo, amkubali kama Bwana na Mwokozi wake, Paulo angesema, kuna neema ya kutosha ya Mungu kumsamehe. Kuna damu nyingi mikononi mwake. Lakini angeweza kusamehewa, na angeweza kukubaliwa katika familia ya Mungu.

Kile ulichofanya, kile walichofanya katika muktadha wa kila chanzo kilicho karibu, si kitu ambacho Mungu hawezi kusamehe. Hatia tunayoshikilia si kubwa kuliko neema ya Mungu. Kutokana na utajiri wake, kutokana na wingi wa neema yake, ambayo alitupatia kwa wingi, alitukomboa.

Mungu atukuzwe, aliyefanya hili litokee. Akizungumzia kuhusu ukombozi, msomi mmoja anaeleza hivi, matumizi ya Paulo ya kifungu cha neno la Kigiriki, ten apolutrosin , ni aimatos mbili , ni mbili, ambacho hutafsiriwa kwa ukombozi kupitia au kupitia damu yake, inamaanisha kwamba sitiari ya ukombozi kutoka utumwani kupitia malipo ya bei ilikuwa hai kwake. Haiwezekani kwamba alishindwa kutambua kwamba maana hii isingetokea kwa urahisi kwa wasomaji wake wa Mataifa.

Kwa hivyo, haiwezekani kwamba hakukusudia kuwasilisha maana hii. Hata hivyo, wasiwasi mkuu wa Paulo katika kutumia sitiari kwa ajili ya ukombozi, labda ulikuwa kuwasilisha kwamba katika kifo cha Kristo, Mungu alikuja kwa nguvu kuwaokoa, kuwaokoa watu wake, kama vile alivyofanya katika nyakati za zamani alipowaokoa kutoka kwa Wamisri, Wababeli, na mataifa mengine. Hiyo ndiyo sababu iliyopo.

Na kama ningepomba, kama ningefanya katika Waefeso, siwezi kuzungumzia Waefeso bila kuwa mtu binafsi mara kwa mara, kwa hivyo tafadhali nisamehe. Haijalishi umeenda wapi, haijalishi umejikuta katika dhambi kiasi gani, haijalishi matendo yako yamekusababishia hatia kiasi gani, Mungu anaweza kukusamehe na kukukomboa kwa neema yake. Natumai, tunapoendelea na kitabu hiki, unaelewa asili ya neema hii.

Ndiyo, hili ni kweli. Mstari wa 8, kwamba alitujalia kwa wingi kwa hekima yote na ufahamu, ametujulisha siri ya mapenzi yake, sawasawa na uradhi aliouweka katika Kristo, kama alivyokusudia kwa utimilifu wa wakati, kuvikusanya vitu vyote katika yeye, vitu vilivyo mbinguni na vitu vilivyo duniani.

Acha nieleze kwa ufupi kuhusu fumbo hilo. Mungu alilifunua fumbo hilo kulingana na mapenzi yake mema. Hakufanya hivi.

Hakuonyesha yote aliyoyafanya kwa kusita. Ni kulingana na mapenzi yake mema. Katika kazi ya Mungu ya kusimamia mpango wake, alifunua siri hii.

Nilikuambia mapema kwamba si bahati mbaya. Kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu, alikuwa ameyaweka yote. Paulo anasema mpango ulikuwepo, na anaufanya mpango huo ufanikiwe.

Katika kusudi kuu la Mungu la kujumlisha mambo yote katika Kristo, alijulisha siri hii kwa kusudi hilo. Kwamba siku moja, atajumlisha mambo yote katika Kristo. Nilikuwa nikisoma neno hilo kwa sababu neno hilo, kujumlisha mambo yote, limekuwa neno ambalo wasomi wametumia muda mwingi wakijaribu kufafanua maana ya neno hilo.

Wakati mwingine, tunafikiri kwamba neno hilo lina maana ya uongozi na kujumlisha mambo yote chini ya uongozi. Lakini kwa maneno ya kisasa, wanahistoria wa kale wametusaikia kutambua kwamba lugha ambayo haitumiki kwingineko lakini labda mara moja katika Agano Jipya inapatikana katika fasihi ya kale. Na ni lugha

inayotumika mahakamani, kwa mfano, wakati wakili au mtu binafsi anajaribu kufunga kesi.

Wana uwezo wa kujumlisha hoja zote muhimu ili waweze kubana nyenzo zote ili kuhakikisha wanampa jaji vipengele muhimu vya kushawishi uamuzi kwa njia fupi. Nchini Amerika, tunaita baadhi ya hoja hizo za kufunga, isipokuwa kwamba baadhi ya kauli za kufunga huchukua muda mrefu sana. Hiyo siyo asili ya hoja inayotolewa hapa.

Lakini uwezo wa mzungumzaji kujumlisha mambo muhimu mwishoni ni aina ya lugha inayotumika hapa. Au uwezo wa mwanasheria kufanya hivyo ndio unaoendelea hapa. Paulo anasema kwamba Mungu alifunua siri ili kwa wakati unaofaa, aweze kujumlisha mambo yote katika Kristo Yesu.

Kumbuka, katika Kristo Yesu. Mambo yatakuwa wazi zaidi. Ulimwengu utaonekana tofauti zaidi.

Watu wataelewa ulimwengu ambao Mungu ameufanya kuwa bora zaidi. Wakati huo utakapofika, vitu vilivyo mbinguni na vilivyo duniani vyote vitaunganishwa katika Kristo. Na natumaini, hata tunapoendelea, hasa katika sura ya 3, dhana hii itakuwa wazi zaidi.

Lakini tena, wacha niwasomee njia nzuri sana ya kujaribu kuwasilisha hili kwa njia fupi zaidi katika ufafanuzi wa Kifaransa ulioandikwa hivi karibuni. Kama vile mzungumzaji au mwandishi anavyounganisha vipengele vya hoja na kuonyesha jinsi vinavyoonyesha hoja kuu ya usemi au utunzi, Kristo ataleta utaratibu katika ulimwengu. Mungu atamtumia Kristo kuunganisha vipengele tofauti vya uumbaji, iwe ni vitu vilivyo mbinguni au vitu vilivyo duniani.

Ametubariki kwa kila baraka ya kiroho, kwa maana alituchagua katika Yeye. Pia alitukomboa.

Kutukomboa kulikuwa na gharama kubwa, lakini alienda hivyo na kusamehe. Hii inafunua siri yake, na siri hii inajidhihirisha katika vipimo vingi. Jambo linalofuata ninalotaka ulifikirie katika mstari huu mrefu, kulingana na jaribio la huzuni unalotumia, ni ukweli kwamba, ndiyo, alituchagua, nambari moja.

Nambari ya pili, tuna ukombozi ndani Yake. Ndiyo. Lakini jambo lingine ni kwamba, Yeye alitutia muhuri.

Sisi ni nani hapa? Bado ni muhimu hapa. Alitutia muhuri, sisi tuliosikia neno la kweli—mstari wa 13.

Katika Yeye, ninyi pia, mliposikia neno la kweli, injili ya wokovu wenu, na kumwamini, mlihiwa muhuri na Roho Mtakatifu aliyeahidiwa, ambaye ndiye dhamana ya urithi wetu, hata tutakapoupata, kwa sifa ya utukufu wake. Aliwatia muhuri wale waliosikia neno la kweli. Tusichukulie neno hilo kirahisi.

Ukweli, si udanganyifu. Mara nyingi nimekuwa nikiusema hivi. Ili kupata ukweli, mtu lazima awasiliane na yule anayeweza kusema kwa ujasiri, Mimi ndimi njia, ukweli, na uzima.

Yesu Kristo. Ndiyo. Wale waliosikia neno la kweli.

Na pia ni wale walihiwa muhuri na wale walioamini kwa sababu ni watu hawa, wale waliosikia neno la kweli na kuamini neno la kweli, ambao wametiwa muhuri na au na Roho Mtakatifu. Picha yenye nguvu.

Acha nionyeshe mambo machache ambayo kutia muhuri kunahusisha. Naam, ukifikiria kuhusu kazi ya Roho Mtakatifu ambayo Paulo anaizungumzia katika mstari wake wa sheria, fikiria kwanza kuhusu amana. Roho ni amana inayohakikisha urithi wa mwamini.

Pili, fikiria kuhusu uhakika. Roho ni muhuri unaohakikisha ukombozi wa milki ya mwamini. Wow.

Katika mstari wa 14, anasema, ni nani anayemrejelea Roho Mtakatifu, dhamana ya urithi wetu hadi tutakapoupata? Na uwepo wa Roho kama ahadi. Kwamba Roho ndiye Roho aliyeahidiwa.

Kwa sababu anasema, kwa kweli, huyu ndiye Roho aliyeahidiwa kabla ya wakati. Mwishoni mwa mstari wa 13, tunamwamini, ambaye alitiwa muhuri na Roho Mtakatifu aliyeahidiwa. Akimaanisha ahadi za kazi ya Roho Mtakatifu zinazojulikana katika Agano la Kale.

Nataka ufikirie hilo kwa uzito na utambue kwamba dokezo hili la Agano la Kale ni muhimu. Na kwa hivyo, nitakupa mfano wa ahadi kama hizo, angalau mfano mmoja au miwili ya ahadi kama hizo katika Agano la Kale, ili uelewe jinsi thamani ya kujifunza Agano la Kale na Agano Jipya pamoja inavyokusaidia kuelewa kile ambacho Paulo anatafuta kuwasilisha kwa Kanisa la Kikristo la kwanza na kwetu sisi. Kwa mfano, Yoeli 2:28-29, nitamimina Roho yangu juu ya wote wenye mwili.

Wana wenu na binti zenu watatabiri, wazee wenu wataota ndoto, na vijana wenu wataona maono, hata juu ya watumwa wa kiume na wa kike.

Katika siku hizo, nitaimwaga Roho yangu. Hiki ndicho kifungu ambacho Petro alinukuu katika kitabu cha Matendo—kifungu kama hicho katika Ezekieli.

Nitawapa moyo mmoja na kuweka Roho mpya ndani yao. Nitaondoa moyo wa jiwe kutoka kwenye miili yao na kuwapa moyo wa nyama. Roho, Roho aliyeahidiwa ameanza kufanya kazi, Paulo anasema.

Na Roho huyo ni dhamana, ni ahadi. Neno la Kigiriki Arrabon . Katika neno hili la Kigiriki Arrabon , Andrew Lincoln alijaribu kulielezea hivi.

Arrabon , au neno lililotafsiriwa kama ahadi katika malipo ya awali, kile kinachotolewa, ni sehemu ya kitu kizima zaidi na ni cha aina moja na kitu kizima hicho na hufanya kazi kama dhamana kwamba malipo yote yatakuja. Basi, Roho ndiye awamu ya kwanza na dhamana ya wokovu wa wakati ujao, huku hali yake ya kuwepo ikiamuliwa kikamilifu na Roho. Kwa maneno mengine, malipo haya ya awali yanayofanywa na Mungu ni halisi.

Ndiyo maana siku moja, niliwachochea wenzangu katika Chama cha Fasihi ya Biblia kuwasilisha karatasi kuhusu Waefeso na nikaanza kumdanganya Paulo kama Mkalvinisti wa hali ya juu kwa sababu ikiwa alituchagua kabla ya kuwekwa msingi wa ulimwengu na ikiwa alitutia muhuri kwa Roho Mtakatifu akituhakikishia kwamba dhamana yetu ya wakati ujao iko sawa basi Waefeso sura ya 1 hadi sura ya 3 haishangazi John Calvin alipenda Waefeso. Kwa dai hili nilitaka tu kujua, niko katikati ya Ukalvinisti na Uarminia. Lakini ukisoma haya , huwezi kujizuia kukubali ukuu wa Mungu na jinsi kazi ya Mungu katika wana na binti za wanadamu inavyopaswa kuwafanya waelewe kwamba hakuna haja ya kutokuwa na usalama kwa wale wanaomwamini Kristo.

Ameweka na kuhakikisha uwepo wa roho yake, akijua kwamba urithi si kitu kilichopo ambacho kinaweza kutokea au kutotokea, bali ni tumaini la kweli, urithi unaoonekana wa kupata. Hebu tuuite uhakikisho wa wokovu katika theolojia ya kanisa. Naam, najua unachofikiria ikiwa wewe ni Marminian.

Loo, unamaanisha hakuna mtu anayeweza kupoteza wokovu wake? Ndiyo, sivyo ninavyosema, lakini sitaki kwenda mbali zaidi ya hapo. Hoja ya Paulo ni kwamba hivi ndivyo Mungu amefanya. Alikuchagua , alikukomboa, na amekutia muhuri kwa nguvu ya Roho Mtakatifu, akikuhakikishia urithi, milki ya baadaye iliyopo kwa ajili yako.

Ndiyo maana tunapaswa kufanya vyema katika kile nilichokiita ombi la kutotoa pumzi na kusema, Abarikiwe Mungu aliyetubariki, aliyetuchagua, aliyetukomboa, na aliyetutia muhuri. Njoo, kanisa, twende. Tubariki jina lake.

Hilo hufanya Ukristo uwe wa kuisimua. Ninapata hisia za kila aina ninaposoma Waefeso. Ni jambo zuri kuwa Mkristo kwa sababu kwa yale ambayo Mungu amefanya, tunapaswa kuweza kuamka na kubariki jina lake kila asubuhi.

Na tukizungumzia kuhusu Roho Mtakatifu, wacha nikuelekezee mambo machache hapa. Muhuri wa roho hapa unatambulisha na kulinda dhidi ya ghadhabu ya Mungu. Katika lugha anayotumia Paulo, kushughulika na watu wenye roho na dhana ya muhuri inaonyesha kwamba Mungu anaweza kutambua wake na asiwaangamize na asiwafukuze.

Amewatia alama, na kwa hivyo katika ghadhabu yake, hatawatupa. Wow. Muhuri wa roho ni malipo ya awali, pia kuonyesha kwamba Mungu ana muhuri wake mwenyewe unaokubali na kuidhinisha kwamba urithi wako ni halisi.

Hata hivyo, muhuri wa roho hutokea katika Kristo tusije tukaupeleka sokoni na kusema unamwamini na kumtumaini Mungu au la. Labda ndiyo maana wale wanaomwamini Kristo leo wanapaswa kuwa waangalifu sana katika kujaribu kumuua Kristo kwa bei rahisi. Wokovu ulikuwa wa gharama kubwa.

Ilimgharimu Mungu mwanawe wa pekee. Mapendeleo ni makubwa, lakini tusiwe na haraka ya kujaribu kuwaambia watu wengine kuyahusu. Ifanye ionekane kama haijalishi kuchukua msimamo mzuri kwa ajili ya utambulisho wako wa kweli na imani yako katika Bwana Yesu Kristo.

Katika sentensi hii ndefu, ni ajabu ikiwa unapigia mstari neno katika Kristo na unaona ni mara ngapi neno katika Kristo linajitokeza. Ninapenda jinsi Frank Matera, msomi mwenzangu katika Chama cha Biblia cha Kikatoliki, anavyofundisha katika Chuo Kikuu cha Kikatoliki huko Washington DC Nadhani Chuo Kikuu cha Kikatoliki huko Washington DC Frank anaweza kustaafu mwaka huu au mwaka ujao. Ninapenda jinsi anavyosema hivi na kwa hivyo ningependa kusoma mistari yake.

Jukumu la Kristo ni muhimu kabisa kwa fumbo la mapenzi ya Mungu. Akitumia mara kwa mara kihusishi katika, Paulo anajua kwamba Mungu amewabariki Waefeso katika Kristo, mstari wa 3, na kuwachagua katika yeye, mstari wa 4. Katika wapendwa wake, amewapa neema, mstari wa 6. Katika yeye, walipokea ukombozi, mstari wa 7. Katika Kristo, Mungu ameweka upendeleo wake, mstari wa 9, kwa maana alikuwa amekusudia kujumlisha kila kitu katika Kristo, iwe mbinguni au duniani, mstari wa 10. Kwa hivyo, katika Kristo, Waefeso walichaguliwa, mstari wa 11.

Kwa maana wale wa kwanza waliomtumainia, mstari wa 12. Na ndani yake, walisikia ukweli wote, mstari wa 13. Angalia ni mara ngapi ndani yake, ndani ya Kristo, inaonekana.

Na jiulize, ni mara ngapi unasikia kuhusu Kristo katika mahubiri? Katika mazungumzo ya Kikristo? Paulo anasema kwamba kumbariki Mungu, ambaye ametubariki kwa kila baraka ya kiroho, ni kuelewa kwamba bila Kristo, hatuna chochote. Lakini ni katika Kristo kwamba tuna vyote. Snowgrass, anayefundisha huko North Park, atasema hivi.

Kujua uwepo wa Mungu na kuishi ndani ya Kristo ndio funguo za maisha yote. Watu hutenda dhambi kwa sababu wanamsahau Mungu. Ni ajabu sana kwamba tunasahau mahali tunapoishi.

Tukijua tunaishi mbele za Mungu na ndani ya Kristo, tunajua tunaishi katika uwepo unaoeleweka. Maisha yetu yanaamuliwa na tabia ya Kristo na Mungu. Wakristo lazima waishi nje ya mazingira yao.

Kutoka kwa ufafanuzi wa ndani huja ufafanuzi wa ndani unaotokana na kuwa ndani ya Kristo na kuwezesha na roho yake. Nadhani profesa wa Seminari ya Theolojia ya North Park alikuwa sahihi. Niliona nyasi ya theluji kuwa ya kuvutia sana.

Unaposoma ufafanuzi wa Snowgrass kuhusu Waefeso, haombi msamaha ili kuonyesha hitaji la kuangalia jinsi mtu anavyotembea na Kristo ili kuelewa kinachoendelea katika Waefeso. Baada ya yote, wale ambao hawaamini na kukubali injili ya Bwana Yesu Kristo wanawezaje kuelewa maandishi yaliyoandikwa na kiongozi Mkristo kwa Wakristo wenzao? Ili kuwawezesha na kuwatia moyo kuishi maisha bora ya Kikristo.

Snowgrass itabishana. Na ukielewa haya yote, basi kuelekea mwisho wa mstari huu mrefu wa maombi ya kupumua unayoelewa, pia unaona maana ya kurudiarudia ya kauli ya kusudi inayojitokeza tena na tena: mstari wa 12 na mstari wa 14 Kwa sifa ya utukufu wake.

Tumhimidi yeye aliyetuchagua, aliyetukomboa, aliyetutia muhuri kwa sifa ya utukufu wake. Mstari wa 12 na 13. Mstari wa 6. Kwa sifa ya neema yake tukufu.

Kisha, utanza kupata wigo huu wa Utatu hapo. Baba, Kristo, na Roho Mtakatifu wote walijitokeza katika mjadala huu. Wow.

Unaona, Paulo anachofanya hapa ni kusema, angalia kile ambacho Mungu amefanya. Na libarikiwe jina lake. Hebu tuanze kuchunguza barua hii kwa kuelewa kile ambacho Mungu amefanya katika mazingira yenye nguvu za kiroho.

Upagani, uchawi, hofu ya mapepo, hofu ya shughuli za kishetani, hofu ya kuugua, na kutoweza kuwa na mahali pa uponyaji pa kwenda kwa sababu Wakristo hawawezi kwenda kwenye kaburi la Asclepius. Alisema, tumhimidi Mungu, ambaye ametubariki kwa kila baraka ya kiroho. Napaswa kukuambia kwamba kukulia Afrika na katika kijiji cha Kiafrika, upagani ulikuwa halisi.

Shughuli ya kishetani ilikuwa halisi. Kwa kweli, ninaishi katika kijiji ambapo aina fulani ya uchawi inafanywa na kabila fulani, ambalo wachache wao tulikuwa nao katika eneo langu. Wanaiita Tukwe kwa lugha ya wenyeji.

Mtu anaweza kufanya ibada fulani na kutaja jina la mtu, na watadai kwamba amemuua mtu. Mtu huyo anaweza kuwa mamia ya maili mbali. Baadaye, tutasikia kwamba mtu huyo amekufa kutokana na ajali ya gari au kupitia kitu fulani kwa wakati mmoja.

Kwa kawaida, hawa ni watu wenye afya njema. Hofu ya nguvu hizi mbaya ilikuwa halisi katika muktadha niliokulia. Nikiwa mvulana Mkristo, ilinibidi kukabiliana na hayo yote mara kadhaa.

Jambo lingine lilikuwa halisi. Watu walikuja kuwa waumini na kuleta voodoo, uchawi, au madhabahu madogo ya kipagani ili yachomwe na kuharibiwa. Ninaporudi kijijini, na tuko kanisani Jumapili asubuhi, ninaona kitu.

Wale waliozama sana katika mambo haya wakawa Wakristo na kupata uhuru wao. Waliona nguvu ya Mungu katika ukuu na waliona jinsi Mungu alivyokuwa akiwalinda dhidi ya mambo haya yote. Jinsi wanavyoimba, jinsi wanavyocheza, wakati mwingine hunipa changamoto kwamba nilitumia pesa nyingi sana Magharibi, na sijui Mungu amefanya nini. Wasikilizaji wa Paulo walijua haswa kile ambacho Mungu alikuwa amefanya.

Paulo alishiriki imani hiyo, na kwa hivyo aliwainua ili kuanza katika waraka huu ili kumbariki Mungu. Ni nani aliyewabariki kwa kila baraka ya kiroho? Nguvu ya Mungu ni halisi. Ametubariki.

Tushike baraka. Tujazwe na ujasiri na imani hiyo. Tuamke kila siku tukimtukuza Mungu kwa mambo anayofanya katika ulimwengu usioonekana kwa niaba yetu.

Tusipoona baadhi yao, tunaweza kukubali kwamba Yeye alituchagua. Alitukomboa. Ametutia muhuri nasi tuna urithi pamoja Naye.

Ni tumaini kubwa sana. Na tuendelea na hili. Na natumaini kwamba tunapoendelea katika somo hili, utagundua kuwa matembezi haya na Paulo yana faida kubwa kweli.

Mungu akubariki.

Huyu ni Dkt. Dan Darko katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Nyaraka za Magereza. Huu ni kipindi cha 20, Ombi Lisilo na Utulivu, Waefeso 1:3-14.